

De Meent in beeld

Jubileumuitgave van het wijkblad *Je Meent het*

De jubileumuitgave van het wijkblad *Je Meent het* is een sobere publicatie. Wanneer je het boekje op slaat val je meteen met de deur in huis en krijgt de lezer de inspraakprocedure bebouwing Hilversumse Meent voorgeschoteld. Het boekje heeft geen inhoudsopgave en het is dan ook telkens een verrassing wanneer een bladzijde wordt omgeslagen. Ook de auteurs blijven voor de lezer verborgen.

Er wordt uitgebreid stil gestaan bij de historie van het gebied en het bestuurlijk *geharrewar* in 1969 tussen de provincie, Bussum, Hilversum en het gewest Gooiland voordat een begin kan worden gemaakt met de geschiedenis van deze bijzondere wijk. En alleen al door de ligging is het een bijzondere wijk. In de volgende paragrafen wordt de geschiedenis van de wijk beschreven: wanneer welke meent bewoond raakte, de komst van voorzieningen zoals een noodwinkel, een gezondheidscentrum en drie basisscholen. Uiteraard blijft het bezoek van koningin Juliana op 7 juni 1974 niet onvermeld. In september 1974 wordt het wijkblad opgericht door Joop Vonk en Reinier Ruger. De geschiedenis van de Hilversumse Meent loopt als een rode draad door het boekje.

Er is door de redactie gekozen voor een anekdotische aanpak. Verhalen en foto's van de bewoners zijn in deze speciale uitgave bijeengebracht. Allerlei wetenswaardigheden passeren de revue. Het zal voor de bewoners van het eerste uur een feest der herkenning zijn en voor nieuwkomers een aardige introductie. Het is jammer dat er geen inhoudsopgave, een inleiding en een lijst met medewerkers in het boek staan. Een inhoudsopgave en een inleiding zouden de structuur van het boek verduidelijkt kunnen hebben. Nu krijg je toch het gevoel van paragraaf naar paragraaf te dwalen. Het lijkt me toch aardig te weten – niet in de laatste plaats voor de wijkbewoners zelf – wie aan dit werk meegewerkt hebben.

Dat het blad *Je Meent het* haar dertigjarig jubileum viert is een felicitatie waard. Het blad is een generatiegenoot van ons tijdschrift dat een jaar jonger is.

WJD

Water door de tijd rond Amstel, Gooi en Vecht

Het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en de Dienst Waterbeheer en Riolering (DWR) hebben een cd-rom uitgegeven onder de titel *Water door de tijd*.

Dit project is een bijdrage aan het Nationaal Digitaliseringplan, dat beoogt historische bestanden uit het hele land digitaal te reproduceren voor nieuwe doelgroepen. De cd-rom biedt een aardige virtuele expositie van een selectie van de historische bronnen uit de archieven van het hoogheemraadschap (dus van opgeheven waterschappen en polderbesturen) en verzamelingen van particulieren en organisaties. Dat varieert van topografische kaarten, technische tekeningen, prenten en gravures tot prentbriefkaarten, foto's, teksten, bakers en wandborden. De expositie strekt zich uit over het gehele werkgebied van het hoogheemraadschap. Dat wil zeggen (alfabetisch) van Abcoude tot Weesp.

Hilversum is met een zestal afbeeldingen present. Een tweetal prentbriefkaarten van de Oude Haven (ca. 1914) en de Gooise Vaart/Hondenbrug (1930). Verder een viertal foto's van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Hilversum-West uit 1936. De eerste twee laten de gasgenerator zien, de volgende twee een voorbezinktank en een zogeheten aeratietank.

De cd-rom biedt volgens het hoogheemraadschap een selectie van de rijkdom aan bewaarder schatten in de kluizen van AGV. De meeste archivalia zijn tot nu toe alleen op papier voor raadpleging beschikbaar op de leeszaal tijdens openingstijden. Op de website van het hoogheemraadschap (www.agv.nl) staat een lijst met beschikbare archieven en zoekmiddelen.

EdP

Woningen van Dudok

Het vijftig pagina's tellende fotoboek *Woningen van Dudok* geeft een fraai overzicht van de door Dudok – tussen 1915 en 1954 – ontworpen huizen die in het bezit zijn van de gelijknamige woningstichting. Maar liefst 1350 van de 2000 woningen zijn van diens hand. De woningstichting is daarvan de 'trotse bezitter'. Directeur Annemarie van der Zee: *Het is voor een corporatie bijzonder zo'n groot oeuvre van een beroemde architect te beheren.*

In het boek worden alle nog bestaande Hilversumse woningbouwcomplexen van Dudok afgebeeld. Beginnend met het in de Bloemenbuurt-Zuid te vinden eerste complex, en eindigend met het 25ste in Hilversum-Noord (rond de Jacob van Campenlaan). Dit chronologische overzicht biedt niet alleen mooie foto's en wetenswaardigheden, maar laat ook zien hoe Dudoks visie op woningbouw gaandeweg veranderde. Ook de invloed van de economische omstandigheden is duidelijk zichtbaar.

De kwaliteit van de woningen wordt bepaald door de stedenbouwkundige structuur van de door Dudok ontworpen buurten, stelt Van der Zee. Deze structuur is nog steeds herkenbaar en zorgt ervoor dat de bewoners deze wijken bijzonder waarderen. Het boek kan volgens haar ook dienen als inspiratiebron, zowel binnen als buiten de mediastad. *Het kan ons behulpzaam zijn om in de toekomst zorgvuldig om te gaan met Dudoks culturele erfgoed.*

De woningen zijn veelal klein en voor een deel sterk

verouderd; veel originele details zijn verdwenen. Van der Zee: *We ontwikkelen diverse methoden om het Dudok-oeuvre een tweede leven te geven.* De Duiven- en Spreuwenstraat zijn voorbeelden van monumentale restauraties, waarbij woningen zijn vergroot en gemoderniseerd. Bij vernieuwing van het casco werden Dudok-details teruggebracht. Ook herbouw is mogelijk, zoals in de Hilversumse wijk Liebergen. Daar worden, in het kader van het project *Dudok Revisited*, oude woningen gesloopt en vervangen door vergelijkbare nieuwe.

Woningen van Dudok kost €9,50 en is verkrijgbaar in het Dudok Centrum, Dudokpark 1 in Hilversum. Bij de VVV en de boekwinkels in Hilversum kost het €11,50.

EDP

Cd-rom *Dudok: Werken in Hilversum*

De cd-rom 'Dudok: Werken in Hilversum' is een prachtige manier om kennis te maken met de architectuur van Dudok en is ook voor de kenner een waardevolle publicatie. Het is voor het eerst dat de ontwerpen van de Hilversumse gemeentearchitect digitaal worden gepubliceerd. Met behulp van een database, een digitale plattegrond van Hilversum en een zoekmachine kan elk ontwerp gemakkelijk getraceerd worden.

Van ruim 250 gebouwen zijn tekeningen opgenomen, vaak in kleur, en in veel gevallen vergezeld van fraaie foto's van kort na de oplevering. Ook tekeningen van de niet-gerealiseerde ontwerpen en van inmiddels gesloopte gebouwen zijn op de cd-rom te vinden. Voor de publicatie is geput uit zowel het originele tekeningenarchief en de fotocollectie bij het Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek als uit de Hilversumse collectie in bruikleen bij het Nederlands Architectuurinstituut.

Het Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek liet de cd-rom produceren als sluitstuk van een project tot conservering van het archief van alle Hilversumse ontwerpen van de wereldberoemde architect W.M. Dudok (1884-1974).

Prijs: €19,95. De cd-rom is verkrijgbaar op de studiezaal van het Streekarchief (pinnen is niet mogelijk) en bij boekhandel Voorhoeve & Dietrich Rozenbeek, Schoutenstraat 12-14 te Hilversum. Digitaal bestellen is ook mogelijk. Voor verpakking, facturering en verzending betaalt u dan €9,40 extra.

EDP

Kees van Aggelen e.a. (red.), *Anna's Hoeve. Klein gebied, groot verhaal*

Het onlangs verschenen boekje over Anna's Hoeve ziet er mooi uit. Kleurendruk, rijk geïllustreerd, kortom: kosten noch moeite werden gespaard om er een fraaie uitgave van te maken. Het twintigjarig jubileum van de Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve was de gelegenheid om deze bundel te vervaardigen.

Er is door een aanzienlijk aantal auteurs aan gewerkt. Van Aggelen opent de rij van bijdragen met de legende van Anna. De geologie van Anna's Hoeve en omgeving wordt duidelijk beschreven door Sander Koopman en is fraai geïllustreerd. Van Aggelen beschrijft de historische ontwikkeling van Anna's Hoeve. Het begin van deze bijdrage, de oudste geschiedenis, is summier. Toegegeven, er is ook niet veel materiaal over de vroegste periode. Maar het is toch wel erg makkelijk om over de herkomst van de naam *Hilversum* Cor Bruijn aan te halen, terwijl de auteur had kunnen weten dat de naamkundige professor Blok op de ledenavond 18 januari 1989 een lezing over naamgeving heeft gegeven en toen op basis van naamkundig onderzoek tot een andere verklaring kwam. In zijn ijver de eerste paragraaf compact te houden gaat hij met grote stappen door de tijd waardoor sommige begrippen die hij gebruikt niet eenduidig zijn (bijvoorbeeld "Staat" en "overheid"). Op pagina 29 wordt hij wel erg onduidelijk. Hij beschrijft dat de overheid (we hebben we het over de Staten van Holland, neem ik aan?) delen van het Gooi aan particulieren wilde verkopen. De Erfgooiers kwamen in verzet en de *boosdoeners* werden met hooivorken bedreigd. De dreigementen mochten niet baten. De grond werd verkocht. Werden de Staten van Holland met hooivorken belaagd of de kopers of beide partijen!? Zij hebben arbeiders die in 1625 met de ontginningen bezig waren vijandig bejegend, maar zijn dat de boosdoeners in Van Aggelens verhaal? Naarmate de nieuwe tijd vordert, komt de auteur op bekend terrein. Het artikel windt aan kracht door de detailkennis. Over Van der Wall Bake heeft hij al eerder gepubliceerd en dat is te merken.

Het volgende hoofdstuk heeft met watermanagement te maken en beschrijft hoe de Hilversummers het regen- en afvalwater uit de bebouwde kom van de gemeente verzamelden en het vervolgens op de Liebergerheide loosden. In de negentiende eeuw koesterde

men de gedachte dat de heide daarvoor kon dienen. Het is een heel interessant en leesbaar hoofdstuk. Een persoonlijk verhaal is het verhaal met de herinneringen van Stegehuis aan Anna's Hoeve.

Ook de natuur komt in dit boek uitgebreid aan de orde. Met liefde voor de natuur schrijft Christine Tamminga-Smeulders over de bomen, planten, mossen en korstmossen die op het terrein groeien. Daarbij sluit het artikel van Van der Linden over de fauna mooi aan. Hij beschrijft niet alle dieren, maar geeft dat ook aan. Niet alle dieren kunnen aan bod komen. Het is het groene hart van het boek. Van Aggelen brengt de mens terug door een hoofdstuk te schrijven over de recreatie en de sport in het gebied. Een wat meer op statistische gegevens berustend materiaal is het artikel van Koopman over de recreatie en de toekomstvisie wordt beschreven door Van Hemert.

De redactie is er in geslaagd een mooi gevarieerd boek te produceren dat het lezen zeker de moeite waard is en in een zodanig formaat is gemaakt dat het op een wandeling meegenomen kan worden. Kortom, voor liefhebbers van wandelen op Anna's Hoeve een aanrader.

WJD